

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

Про звернення депутатів Одеської обласної ради VII скликання до Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України щодо перегляду законопроекту № 6089 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» та запобігання його прийняттю

З метою забезпечення виконання вимог статті 50 Конституції України щодо права кожного громадянина на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди, що включає гарантії права вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, право на її поширення, а також, беручи до уваги актуальність проблематики поводження з радіоактивними відходами, пестицидами і агрохімікатами, задля недопущення їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території держави, керуючись ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Підтримати звернення депутатів Одеської обласної ради VII скликання до Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України щодо перегляду законопроекту № 6089 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» та запобігання його прийняттю (додається).

2. Направити звернення до Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України.

Голова обласної ради

А.І. Урбанський

17 травня 2018 року
№ 718-VII

Додаток
до рішення обласної ради
від 17 травня 2018 року
№ 718-VII

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради VII скликання до Верховної Ради
України, Президента України та Кабінету Міністрів України
щодо перегляду законопроекту № 6089 «Про внесення змін до
деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з
питань поводження з радіоактивними відходами»
та запобігання його прийняттю

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко стурбовані екологічною ситуацією, яка склалася на території України, у зв'язку з великою кількістю накопичених у результаті Чорнобильської катастрофи радіоактивних відходів, а також нещодавно прийнятим законопроектом, що регулює питання поводження з радіоактивними відходами.

Питання, пов'язані з охороною здоров'я всієї нації, одним з яких є поводження з пестицидами і агрохімікатами, у будь-якій цивілізованій країні підлягають надзвичайно суворому державному регулюванню і пильній увазі з боку громадськості, а також зацікавлених екологічних та споживчих організацій. Цього не можна стверджувати про вітчизняний досвід законотворчості та правозастосування, адже нові реформи та правові акти, які ставлять під загрозу населення держави, неодмінно приймаються попри їх гучний осуд.

Так, у квітні 2018 року Верховна Рада України в першому читанні підтримала урядовий законопроект № 6089 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами», який повинен передбачати перехід України до міжнародних стандартів поводження із радіоактивними відходами МАГАТЕ.

Даний законопроект є нічим іншим як потенційною небезпекою для всіх людей, що перебувають на території України. Адже розташування та поховання тих значних обсягів радіоактивних відходів, які утворюються практично на всіх стадіях ядерно-паливного циклу на певній території, здатне потягти за собою не лише високу захворюваність населення на тяжкі хронічні хвороби, масове пониження імунітету, зниження народжуваності та зростання кількості новонароджених з вродженими вадами, а й може стати причиною екологічного колапсу, що супроводжуватиме занепад майбутніх поколінь та сприятиме виродженню цілої нації. Саме тому проблема поводження з радіоактивними відходами є однією з найважливіших та найделікатніших у промисловому використанні ядерної енергії. Для поводження з такими відходами розробляються відповідні національні норми, правила і стандарти, засновані на рекомендаціях Міжнародної комісії

з радіологічного захисту (МКРЗ) та Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ).

Наразі українське законодавство передбачає поділ радіоактивних відходів на дві категорії - короткоіснуючі, які держава контролює до 300 років, та довгоіснуючі, що мають бути під контролем держави більше 300 років. Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту експерти Євросоюзу підраховали, що для захоронення всіх радіоактивних відходів України за таким поділом треба приблизно 750 млрд. грн. Через очевидну нестачу таких фінансових ресурсів було запропоновано нову класифікацію, де замість двох вводяться чотири класи радіоактивних відходів: дуже низькоактивні, низькоактивні, середньоактивні та високоактивні, щоб захоронити їх у сховищі із відповідним рівнем захисту.

Відповідно, аби зробити таку задачу для України посильною, а її виконання ефективним, до процесу мають бути залучені іноземні компанії. Цей факт викликає неабияку стурбованість як народних депутатів, так і експертів та фахівців, котрі вже висловили побоювання з приводу нововведень, зазначивши, що, цілком ймовірно, залучені іноземні компанії будуть завозити до країни власні ядерні відходи і перетворять державу в «ядерний могильник» Європи та всього світу. Така політика знаходить своє пояснення в очевидній вигоді іноземних суб'єктів, адже дешевшим є вивезення відходів до інших країн, ніж їх утилізація на своїй території. На жаль, вітчизняне законодавство лише сприятиме отриманню іноземцями такої вигоди, наражаючи на небезпеку все українське населення.

Крім того, на розгляд Верховної Ради України чекає законопроект № 6606 «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про пестициди та агрохімікати» щодо ввезення пестицидів на митну територію України, який, швидше за все, також буде прийнятий. Даний законопроект передбачає дозвіл на ввезення хімікатів, що не зареєстровані в Європі, а також їх відходів для утилізації. Незважаючи на те, що це повністю суперечить чинним директивам і правилам Європейського Союзу, влада демонструє свою прихильність і до таких безглузвих та небезпечних ідей.

Акцентуємо увагу, що законопроект № 6089 підтримало 229 народних депутатів, проте досить неоднозначно. Законопроект, вже традиційно для Верховної Ради України, ставився на голосування неодноразово: два рази не вистачало голосів і лише втретє проголосувало начебто більше половини депутатів.

Народні обранці, які підтримали законопроект, виправдали свою позицію також тим, що економічний ефект від впровадження удосконаленої класифікації виразиться у десятикратному здешевленні поховання всіх радіоактивних відходів в Україні, при цьому рівень безпеки людини і навколишнього середовища не має знизитись і відповідатиме міжнародно визнаним нормам. У цей же час постає питання, чому депутати після кількох спроб так і не прийняли законопроект № 7369 «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо надання соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає

на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах», адже це є цілком доцільним та пріоритетним.

Україна належить до країн з найбільшими обсягами утворення й накопичення відходів, що призводить до прогресуючого погіршення екологічної ситуації. Саме тому вирішення зазначеної проблеми потребує оптимального поєднання законодавчих, економічних і соціально-екологічних важелів. Поряд з цим, лібералізація та будь-які заходи регулювання законодавства у сфері поводження з агрохімікатами ризикує перетворитися в безмежне поле для сваволі чиновників і невичерпне джерело корупційних ризиків.

Тому ми звертаємося до Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України з вимогами:

1. Переглянути положення законопроекту № 6089 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» та запобігти впровадженню відповідних нововведень, зазначених у законопроекті, як таких, що становлять потенційну загрозу для здоров'я населення України та екологічної ситуації на території держави.

2. Вжити необхідних заходів та прийняти відповідні рішення, спрямовані на запобігання розташуванню та похованню радіоактивних відходів, ввезених на територію України будь-якими суб'єктами.